

Tessedik Sámuel Főiskola

Tessedik Sámuel Főiskola – kari struktúrája a következő:

Gazdasági Főiskolai Kar (Békéscsaba)
Mezőgazdasági Főiskolai Kar (Mezőtúr)
Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar
Pedagógiai Főiskolai Kar

A Főiskola 18 szak indítására rendelkezik engedéllyel.

A Főiskolán 2003-ban összesen

- 7768 hallgató tanult, ebből nappali tagozaton 2919, esti tagozaton 0, levelező tagozaton 4849, távoktatási tagozaton 0 fő;
- az oklevelet szerzettek száma 1475 fő,
- a 2919 nappali tagozatos hallgató közül tanulmányi ösztöndíjban 1857, köztársasági ösztöndíjban 22, pénzbeli szociális támogatásban 918 fő részesült, kollégista volt 1317 fő,
- az oktatók száma 306 fő.

A szöveges szakmai beszámoló megfelel az OM által előírt főbb szempontoknak, azonban hiányzik belőle a jegyzetellátás helyzetének, a könyvtártámogatás hatásának és a pályázatok alakulásának, ill. az oktatói, kutatói előmenetel változásának, az év közben a meghatározott jogcímenek biztosított többletek felhasználásának, hatásának bemutatása, a képzési és fenntartási normatívák alapján történő finanszírozás tapasztalatainak, valamint a számszaki beszámoló 4., 6., 9., 10/a., 14. sz. mellékletben szerepeltetett jogcím adatainak teljes körű elemzése.

1. Feladatkör , tevékenység

1.1 Az intézmény neve: **Tessedik Sámuel Főiskola**
Törzskönyvi azonosító: **329860**
Honlap címe: www.tsf.hu

1.2 Nemleges

1.3-1.4 Szakmai feladatellátás értékelése, szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítése

Indulás

Az integrációs folyamat előkészítése, majd végrehajtása döntően a főhatóság (OM) forgatókönyve szerint zajlott. A forgatókönyv induláskor nem volt kész, lényegében folyamatosan készült. Ez időnként nagy bizonytalanságot vitt a rendszerbe, amely minden integrált intézményt, így bennünket is érintett.

A fő kérdés az volt, hogy milyen mértékű centralizációt ír elő a forgatókönyv az intézmények számára. Rövidesen kiderült, hogy erős központok kialakítása az elvárás (inkább: kötelező), amely – érthetően – a társult intézmények érdekei ellen való. A központosítás legfontosabb – és egyben legérzékenyebb – területei: az adminisztráció, az informatika és a gazdálkodás.

Minden integrált intézmény számított rá, hogy az átalakítás költségeit döntően központi források fedezik. A TSF esetében a legnagyobb integrációs költségek az informatikai – kommunikációtechnikai kiadások ígértek. Ehhez ugyan sikerült időközben kisebb-nagyobb összegű támogatást szerezni, a fejlesztések mégis alapvetően a karok pénzből valósultak meg. Más vonatkozásban is az integráció plusz teherként jelent meg az intézményekben: tervezési költségek (IDP, később beruházási terv, CIP), a központi szervezeti egységek elhelyezési és működési költségei, stb.

Igen érdekes az alapító intézmények kezdeti viszonyulása az integrációhoz, amelyet döntően az intézmények előélete ill. érdekei határoztak és határoznak meg még ma is. A korábban önálló Körös Főiskola a TSF-be karként került, jogosítványai jelentős részének elvesztésével, míg a két agrárkar számára csak a környezet volt új, a rendszer nem. A kezdeti illeszkedési nehézségek így érthetőek, akár a karközi kapcsolatokat, akár a karok-központi hivatalok viszonyát nézzük.

Még egy megjegyzés az indulással kapcsolatosan. A TSF választott felsőbb vezetői korábban nem tapasztalt feladatra vállalkoztak ill. kaptak megbízást. A legjobb szándék és igyekezet ellenére a tapasztalatlanság, az útkeresés kényszere gyakran okozott bizonytalanságot a működésben, amelyet a karok nem pozitív élményként éltek meg.

Szervezeti változtatások

A TSF tehát eredetileg három karral, karokon belül lényegében változatlan szerkezetben indult. A két központi szervezeti egység, a Rektori Hivatal és a Gazdasági Főigazgatóság feladata a (központi) adminisztrációs feladatok ellátása és a működés koordinálása volt.

Részben belső döntések (Főiskolai Tanács), részben kormányzati intézkedések eredményeként mára a kezdeti szervezeti felépítés lényegesen megváltozott.

Elsőként az oktatási szervezeti egységek átalakításáról született döntés 2001-ben. A Körös Főiskolai Kar megszüntetésével három oktatási szervezeti egység kialakítására nyílt lehetőség. A szervezeti módosításnál az volt az alapelv, hogy a tudományterületek tekintetében lehetőség szerint ne legyen átfedés a szervezeti egységek között. Így a három helyett 2001. július 1-től öt oktatási egysége van a TSF-nek, az alábbiak szerint:

- Gazdasági Főiskolai Kar (GFK, Békéscsaba),
- Mezőgazdasági főiskolai Kar (MFK, Mezőtúr)
- Mg. Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar (MVK, Szarvas)
- Pedagógiai Főiskolai Kar (PFK, Szarvas)
- Egészségügyi Intézet (EI, Gyula).

A Főiskolai Tanács szervezeti átalakításra vonatkozó döntésében az is szerepel, hogy egyetért és támogatja az EI törekvését a karrá történő fejlesztésben, az ehhez szükséges oktatásfejlesztési program megvalósulását a társkarok sajátos eszközeikkel segítik. A program végrehajtása jól halad, az EI rövid időn belül (1-2 év) elnyerheti a kari státuszt.

Kormányzati intézkedések eredményeként jött létre mint részben önálló szervezeti egység:

- a Gazdasági Főigazgatóság, mely integrálta a karok korábbi gazdálkodási – ellátási funkcióit,
- a TSF Könyvtára, mely a karokhoz hasonlóan hálózati kialakítású, négy tagkönyvtár integrációjával jött létre,
- a TSF Felnőttképzési Központja, amely a karok felnőttképzési törvényből adódó feladatait hivatott koordinálni.

Az Innovációs Központ létrehozása, amely karközi szervezeti egységként kutatási-fejlesztési eredmények terjesztése révén a régió gazdasági élénkítését hivatott segíteni, önkéntes vállalás, kialakítása Phare-támogatással 2004-ben fejeződik be.

Nem részben önálló szervezeti egység, de itt kell megemlíteni a Gazdasági Főigazgatóságon belül kialakított Informatikai Központot, amely a TSF szintű informatikai-kommunikációtechnikai fejlesztésekért és üzemeltetéséért felelős.

Infrastruktúra fejlesztése

Az integrációt megelőző és azt követő hallgatói létszámnövekedés az infrastruktúra jelentős bővítését igényli. A fejlesztési igények az intézményfejlesztési terv alapján készült beruházási tervben fogalmazódtak meg, amelyek megvalósítására remélhetőleg a következő négy évben kerül sor. A nagyberuházások négy kart érintenek az alábbiak szerint:

- GFK (Békéscsaba: 300 fős nagyelődő, könyvtár és tanulmányi központ (kb. 700-800 millió Ft értékben)
- MFK (Mezőtúr): a gyakorlati oktatási feltételek bővítése, aula építése (kb. 800 millió Ft értékben)
- MVK és PFK (Szarvas): többfunkciós épület létesítése, amelyben előadó termek, közös tanszékek és hallgatói kulturális-szabadidős funkciók kapnak helyet (kb. 1,2 milliárd Ft értékben).

Addig is, amíg az új létesítmények megépülnek, épületek át- ill. megvásárlásával sikerült az elhelyezési gondokon enyhíteni. A vagyongyarapodás a következők szerint alakult:

- Könyvjóváírással 2001-ben átvettük az Országos Meteorológiai Szolgálat szarvasi Agrometeorológiai Állomásának épületét, amelynek értéke mintegy 150 millió Ft. Kezelője az MVK, ebben az épületben kerül sor az Innovációs Központ elhelyezésére (a projekt összköltsége 110 millió Ft).
- Az OM támogatásával megvásároltuk a Gyulai Szabók Rt. négyzetes irodaházát, amelyben az EI könyvtára és kollégiuma alakítható ki (a bruttó vételár 160 millió Ft volt).
- Mezőtúron az MFK szintén vásárlás révén jutott egy korábban irodaház funkciójú ingatlanhoz. A vételára (30 millió Ft) az OM biztosította.
- Szarvason tanpanzió és kollégium céljára megvásároltuk a Körösvölgye Panziót bruttó 140 millió Ft-ért (OM támogatással).
- Folyamatban van a Bolza-kastély épületegyüttese (volt Öntözési Kutató Intézet központja) kezelői jogának megszerzése Szarvason, amellyel kettős célt szeretnénk elérni: egyrészt a központi hivatalok végleges elhelyezését (sajnos a város önkormányzata határozott ígérete ellenére ezt nem tudta megoldani), másrészt a tanítóképzés helyigényének kielégítését.

A főiskola zavarmentes működtetése sajátos informatikai-kommunikációtechnikai fejlesztéseket igényelt. Az elmúlt három évben mintegy 150 millió Ft-ot költöttünk e területre, amelynek kb. 50%-a volt saját (kölségvetési) forrás, a többi céltámogatásból ill. pályázat útján elnyert pénzekből valósult meg. A fejlesztések főbb tételei:

- nagy sávszélességű intézményi gerinchálózat kiépítése,
- központi szerverkapacitás megteremtése,
- integrált informatikai rendszerek bevezetése (TÜSZ számviteli-ügyviteli rendszer, NEPTUN tanulmányi rendszer, TEXTLIB könyvtári rendszer),
- a TSF honlapjának elindítása, amely az egyik alapvető (belső) információs csatornává fejleszhető,
- hallgatói laboratóriumok kialakítása a tanulmányi rendszer és az Internet elérhetőségének biztosítására,
- a 180 ezer kötetes könyvtár állománybővítése (a költségvetési forráson felül 17 millió Ft pályázattal elnyert támogatás segítette a gyarapítást).

Az agrárkarok (MFK és MVK) tanegységjeinek fejlesztéséhez jó feltételeket teremtett a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium támogatási rendszere, amely révén az elmúlt három évben 130 millió Ft-ot költöttünk az agrárszakok gyakorlati képzési feltételeinek javítására, bővítésére.

Oktatás

A TSF karain és intézetében a 2003-ban az alábbi szakokon kezdődött meg és folytatódott az oktatás:

TSF GFK

- Gazdálkodási szak
- Pénzügyi szak
- Személyügyi szervező szak

TSF MFK

- Mezőgazdasági mérnök szak**
- Mezőgazdasági gépészmérnök szak
- Tárgazdálkodási mérnök szak

TSF MVK

- Környezetgazdálkodási agrármérnök szak
- Meliorációs mérnök szak
- Növénytermesztési mérnök szak
- Hulladékgazdálkodási technológus, felsőfokú szakképzési szak

TSF PFK

- Óvodapedagógus szak
- Nemzetiségi óvodapedagógus szak
- Tanító szak
- Nemzetiségi tanító szak

TSF EÜI

- Diplomás ápoló szak

Szociális munkás

1. táblázat

A hallgatói létszám alakulása az októberi statisztikák adatai alapján				Fő
Év	Nappali	Levelező	Összes	Változás (%)
2000	3.127	2.977	6.104	-
2001	3.154	3.575	6.729	+10
2002	2.911	4.570	7.481	+11
2003	2.919	4.849	7.768	+4

Egyes karokon a kapacitást jóval meghaladó hallgatói létszám miatt a képzés feltételei nem kedvezőek: a GFK-n előadóterem híján bérleményben ill. a sportcsarnokban folynak előadások, a szarvasi campuson a gondos egyeztetések, szervezés ellenére időnként zavarok vannak a terembeosztásban. Ezen a helyzeten csak a beruházási programok végrehajtásával lehet segíteni.

A kollégiumi férőhelyek száma Békéscsaba (GFK) kivételével megfelelő, a hallgatók mintegy 80%-a kaphat kollégiumi elhelyezést. Viszont a legtöbb kollégiumunk műszaki állapota romlik, és eredendően sem felel meg az EU követelményeinek. Békéscsabán legalább 200 férőhellyel kellene a kapacitást bővíteni.

A 2002/2003-as tanévtől minden oktatási szervezeti egységben bevezettük a kreditrendszert, valamint az egységes tanulmányi rendszert. A működés nem zavarmentes, egyrészt az elérhetőség javításához bővítésre van szükség, másrészt a betanulás a vártnál hosszabb időt igényel.

Megkezdődött a minőségbiztosítási rendszer kialakítása is. A feladat végrehajtását nehezíti, hogy az ehhez szükséges szolgáltatásokra és belső munkálatokra nincs elkülöníthető forrás, minisztériumi támogatás.

2002-ben létrehoztuk a TSF Felnőttképzési Központját. A központ koordinálja a karok felnőttképzési tevékenységét és szervez olyan programokat, amelyek csak és kizárólag intézményi szinten támogatottak.

Tessedik Sámuel Főiskola karaira felvett hallgatók a 2003/2004-es tanévben szakonkénti, tagozatonkénti és finanszírozási forma szerinti bontásban

Gazdasági Főiskolai Kar (Békéscsaba)

Szak	Tagozat	Keretszám		Felvett		Σ
		AF	KT	AF	KT	
gazdálkodási	N	104	60	104	26	130
pénzügyi	N	105	60	101	5	106
személyügyi szervező	N	70	70	72	23	95
intézményi kommunikátor	N	50	-	15	-	15
gazdálkodási	L	60	120	68	76	144
pénzügyi	L	60	60	33	32	65
személyügyi szervező	L	60	250	76	270	346
diplomás gazdálkodási	UD	-	120	-	45	45
Σ						946

Mezőgazdasági Főiskolai Kar (Mezőtúr)

Szak	Tagozat	Keretszám		Felvett		Σ
		AF	KT	AF	KT	
mezőgazdasági gépészmérnök	N	90	30	33	6	39
mezőgazdasági mérnök	N	120	30	53	8	61
tárgygazdálkodási mérnök	N	25	70	33	7	40
mezőgazdasági gépészmérnök	L	60	80	19	58	77
mezőgazdasági mérnök	L	60	80	26	76	102
tárgygazdálkodási mérnök	L	70	80	49	104	153
Σ						472

Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar (Szarvas)

Szak	Tagozat	Keretszám		Felvett		Σ
		AF	KT	AF	KT	
környezetgazdálkodási mérnök	N	95	50	104	26	130
meliorációs mérnök	N	17	5	7	2	9
növénytermesztési mérnök	N	60	30	29	7	36
hulladékgazdálkodási technológus	N	50		46		46
környezetgazdálkodási mérnök	L	55	100	47	190	237
növénytermesztési mérnök	L	20	60	7	28	35
Σ						493

Pedagógiai Főiskolai Kar (Szarvas)

Szak	Tagozat	Keretszám		Felvett		Σ
		AF	KT	AF	KT	
nemzetiségi tanító	N	6	10	1	1	2
tanító	N	82	40	65	3	68
óvodapedagógus	N	82	40	81	4	85
nemzetiségi óvodapedagógus	N	8	10	5	2	7
nemzetiségi tanító	L	4	10	1	0	1
tanító	L	22	50	19	32	51
óvodapedagógus	L	70	110	75	74	149
nemzetiségi óvodapedagógus	L	4	10	5	2	7
nemzetiségi tanító	D	-	20	-	8	8
tanító	D	-	50	-	48	48
óvodapedagógus	D	-	30	-	12	12
nemzetiségi óvodapedagógus	D	-	20	-	2	2
Σ						440

Egészségügyi Intézet (Gyula)

Szak	Tagozat	Keretszám		Felvett		Σ
		AF	KT	AF	KT	
diplomás ápoló	N	25	30	16	-	16
szociális munkás	N	25	30	25	-	25
diplomás ápoló	L	30	30	39	9	48
szociális munkás	L	30	30	43	60	103
diplomás ápoló	D	-	5	-	-	0
Σ						

A táblázatban foglalt szám adatok szerint általánosan megfogalmazható, hogy a Tessedik Sámuel Főiskola karai közül egyiknek sem sikerült a Felvételi tájékoztatóban szereplő hallgató létszámot felvenni. Szakonként és tagozatonként vizsgálva a számokat a Gazdasági Főiskolai Karnak sikerült az államilag finanszírozott keretszámait legjobban felölteni, élve azzal a lehetőséggel, hogy egyes szakok között létszám-átcsoportosítás lehetséges volt. Ezzel a többi kar is élt, ennek ellenére sajnos az államilag finanszírozott hallgatói létszámaink valamennyi karon, intézetben csökkent illetve jelentősen csökkent.

Ez sajnos a jövőre nézve finanszírozási problémákat jelent.

Az államilag finanszírozott hallgatói létszámok karonként:

	Nappali keret	Felvett	%	Levelező keret	Felvett	%
GFK	329	292	88,7	180	177	98,3
MFK	235	119	50,6	190	94	49,4
MVK	222	186	83,7	75	54	72,0
PFK	178	152	85,4	100	100	100,0
EÜI	50	41	82,0	60	82	136,6
Σ	1014	790	77,9	605	507	83,8

A táblázat adataiból látszik, hogy a nappali és levelező tagozatos hallgatói létszámok csökkenése nehéz helyzetbe állítja a főiskolát, hiszen ez döntően az állami finanszírozás alapja illetve a főiskola legfőbb bevételi forrása.

A költségtérítéses hallgatói létszámkeret az Oktatási Minisztérium beiskolázásakor rugalmasan kezeli, összességében nemhogy túlhaladni, még be tölteni sem tudtuk a rendelkezésünkre álló lehetőségeket.

A költségtérítéses hallgatói létszámok karonként:

	Nappali keret	Felvett	%	Levelező keret	Felvett	%
GFK	190	54	28,4	430	378	87,9
MFK	130	23	17,6	240	238	99,1
MVK	85	35	41,1	160	218	136,2
PFK	100	10	10,0	180	108	60,0
EÜI	60	0	0	60	69	115,0
Σ	565	122	21,5	1070	1011	94,4

A korábbi évekhez képest a költségtérítéses hallgatói létszámaink annak ellenére, hogy a kereteinket nem tudják betölteni emelkedő tendenciát mutat. Ez sem képes azonban kompenzálni az államilag finanszírozott hallgatói létszámcsökkenés okozta veszteségeinket. Az adatokból általánosságban az a következtetés vonható le, hogy a Tessedik Sámuel Főiskola valamennyi karának és intézetének változtatni kell a beiskolázási stratégiáján az eddigi pozícióink megőrzésére.

A létszámok alakulása magyarázható a felvételi eljárás módosulásával, de semmiképpen sem állíthatjuk azt, hogy a kudarc rajtunk kívülálló okok miatt történt.

Ahhoz, hogy megfeleljünk a Küldetésnyilatkozatban megfogalmazottaknak, a régió felsőfokú szakemberellátásban vállalt szerepünknek a beiskolázási stratégia mellett a képzési profiljaink alapos átgondolására is szükség van, mivel a „szolgáltatásaink” iránt csökkent a kereslet.

Növelni kell az esélyeinket azzal is, hogy a Felnőttképzési Központ adta lehetőségeket kihasználva felajánljuk az élethosszig tartó tanulás kínálatát.

Az Oktatási Bizottság tagjaitól származó információk szerint a karok elemzik a 2003/2004-es tanév beiskolázási tapasztalatait és hosszabb távú beiskolázási stratégia megfogalmazásán dolgoznak.

A 2004-2005-ös évre vonatkozóan a Pedagógiai Főiskolai Kar és a Gazdasági Főiskolai Kar a felvételi szabályozás adta lehetőségeken belül a felvételi eljárás módosítását kezdeményezte. A Mezőgazdasági Főiskolai Kar, a Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar és az Egészségügyi Intézet, az információs anyagaik számának növelését és a meglévők tartalmának változtatását tervezi illetve kezdte meg.

A beiskolázási nyílt napok mellett országos és regionális rendezvényen vesznek részt karaink, ahol a korábbiakhoz képest megújult információhordozókkal és tartalommal jelennek meg.

Kutatás – fejlesztés – szaktanácsadás

Az oktatás mellett a felsőoktatás másik kiemelt alaptervekenysége a kutatás-fejlesztés. A K+F munka az intézményekben alapvetően két forrásból táplálkozik: egyrészt a költségvetésben normatív támogatásként elkülönített keretből, másrészt az elnyert pályázatokból, megbízásos tevékenységből származó bevételekből.

A 2. táblázat szemlélteti az elmúlt három év tényszámait mindkét kategóriára, amelynek alapján megállapítható, hogy a stagnáló költségvetési K+F finanszírozás mellett jelentős a pályázatos és megbízásos témákból befolyó bevétel, különösen pedig annak dinamikus növekedése.

Az eredmény kifejezetten jó, az OM idevonatkozó statisztikája szerint főiskolánk a K+F produktum alapján a főiskolák élmezőnyébe tartozik, és nem egy egyetemet előzünk meg a rangsorban.

2. táblázat

A K+F források alakulása a 2000-2002 közötti időszakban

Év	Normatív támogatás	Pályázat és megbízás	Összesen	millió Ft
				Változás az előző évhez képest (%)
2000	11,6	105	116,6	-

2001	10,5	140	150,5	+29,1
2002	10,5	195	205,5	+36,5
2003	9,6	143	152,6	-25,7
Összesen:	42,2	583	625,2	-

A finanszírozott K+F témák igen változatosak, azonban döntően az agráriumhoz kötődnek. A kapacitás ésszerű hasznosítása érdekében készült el 2002-ben a TSF kutatás-fejlesztési koncepciója, amely kijelöli a következő évekre a fő témaköröket.

A K+F stratégia alapján pályáztunk egy innovációs központ létesítésére, amely a megújuló energiaforrások hasznosításának régióbeli terjesztését hivatott segíteni. A központ működtetése az MFK és az MVK tanszékein alapul, és jó példája a karközi együttműködésnek.

A K+F eredmények a publikációkban jól tükröződnek, publikációs tevékenységünk kiemelkedően jónak mondható. 2001-ben indítottuk a TSF Tudományos Közleményei c. periodikánkat, amely színvonalas publikációs lehetőség munkatársainknak és a régióban dolgozó kutatóknak egyaránt. Emellett rendszeresen jelennek meg kari tudományos kiadványok és minden évben rendezünk kari nemzetközi konferenciákat is.

Gazdálkodás

A felsőoktatási intézmények legérzékenyebb pontja – érthetően a gazdálkodás. A TSF megalakulásától kezdve forráshiányos abban az értelemben, hogy az OM minden évben pótlólag – és többnyire csak részben – a hallgatói létszám és a normatívák alapján juttatott támogatást. Éppen ezért gazdálkodásunkat a biztonságra törekvés jellemzi, amely révén sikerült elérni, hogy az elmúlt három évben nem volt likviditási probléma és pénzügyileg rendben le tudtuk zárni az aktuális évet.

Költségvetésünk szerkezete átlagosnak mondható: az évi összbevételnek kb. 70%-a állami támogatás, 30%-a saját bevétel (3.táblázat). Természetesen az egyes karoknál az arány ettől eltérő, és döntően az önköltséges finanszírozású hallgatók számától függ.

3. táblázat

Költségvetési előirányzatok és teljesülésük

	eFt			
Megnevezés	2000	2001	2002	2003
Állami támogatás	1.568.435	1.772.661	2.202.526	2.470.200
Saját bevétel	587.167	696.024	818.547	879.747
Előző évi pénzmaradvány	778	77.555	91.663	79.288
Bevételek összesen	2.156.380	2.546.240	3.112.736	3.429.235
Kiadások összesen	2.078.825	2.454.577	3.033.448	3.350.552

A Gazdálkodási Szabályzatunk értelmében a központi szervezeti egységek (Rektori Hivatal, Gazdasági Főigazgatóság, Könyvtár) a bevételek 18-20%-ával, a karok és intézet ennek megfelelően kb. 80%-ával gazdálkodnak. A saját bevételek növelését a szervezeti egységeknél kialakult érdekeltségi rendszer segíti.

A TSF gazdálkodása az elmúlt három évben kiegyensúlyozott volt. Ez alatt azt kell érteni, hogy a biztonságos működés minimális feltételei teljesültek, de saját forrásból (bevételből) – a költségvetés méretéhez képest – csak szerény fejlesztéseket tudunk biztosítani. (A felhalmozási keret 100-150 millió Ft körül alakult évente.) A dologi kiadások növekményének forrása évről-évre a saját bevétel (kényszerű) növelése volt, így költségvetésünk meglehetősen érzékeny a bevételek teljesülésére.

A gazdálkodási keretek kialakításának évek óta visszatérő gondja az ún. normativitás. A működő finanszírozási rendszer nem tükröz állandóságot, a különböző normatívák kialakítása mindig a rendelkezésre álló költségvetési keretekhez van igazítva. A 2003-as gazdasági évben problémaként jelentkezett a megelőző év bérfejlesztési kereteinek beillesztése a rendszerbe.

További nehézség e téren, hogy a főiskola kapujánál befejezettnek tekintik a központi szervek a finanszírozást és a helyi közmegegyezésre van bízva a további elosztás.

Megítélésünk szerint az intézményi keretek között a kari és egyéb keretek meghatározása az év indulásakor megalapozottnak és végrehajthatónak volt tekinthető.

Év közben mind központi, mind helyi jellegű változások alapvető módon befolyásolták az év költségvetési gazdálkodásának kereteit.

Finanszírozási oldalról várhatóan az elkövetkező évek állami támogatása csökken. Pozitívként említhető, hogy a saját bevételek alakulása egyelőre még kompenzálta az állami támogatás hiányát, de hosszútávon az eredményeinket negatívan fogja befolyásolni a kialakult tendencia.

Korábban gazdálkodási lehetőségeinkkel kapcsolatosan a forráshiányunkat emlegettük, mint hátrányos tényezőt, de a nappali állami támogatott hallgatók hiánya sajnos eltüntette a pénzügyi támogatási hiányt.

Tovább rontotta a helyzetet, hogy a gazdasági év második felében jelentős mértékű támogatás csökkentésre került sor (50.500,- eFt) a dologi előirányzatokból, míg a beruházásoknál (11.850,- eFt) került zárolásra.

Ügyvitel

Az elmúlt három év során a TSF egységes kommunikációs és igazgatási rendszere alapjaiban kiépült, ha nem is hibátlanul, de működik. A normális ügyvitelhez szükséges alapvető szabályzatokat a Főiskola Tanácsa megalkotta, a szabályzatok sikeresen átestek a törvényességi ellenőrzésen.

A főiskola választott testületei, fórumai a szabályzatok szerinti rendben, zavartalanul működtek, a Főiskolai Tanács, a Rektori Tanács és a Társadalmi Tanács előre meghatározott program szerint rendszeresen ülésezett. A döntéshozatalt néhány esetben csak az előkészítetlenség akadályozta.

A vezető testületek mellett a döntés-előkészítést segítő szakterületi bizottságok működtek. Ennek köszönhetően a döntéshozó testületek elé általában szakmailag jól megalapozott, világos előterjesztések kerültek.

Összességében komoly eredményként értékelhető, hogy az első vezetői ciklusban a TSF minden szintjén az ügyvitel egységesült, a további fejlesztések alapjai adóttak.

Az ügyvitellel kapcsolatos sajátos feladata volt a Rektori Hivatalnak a TSF mint új intézmény arculatának kialakítása, formálása. A szervezett profi PR tevékenységre irányuló kísérleteink kudarcot vallottak. Eredmények természetesen vannak (Tessedik Napló, szimbólumok, többnyelvű prospektusok, ajándéktárgyak, Tessedik-kötet, stb.), azonban ezek nincsenek rendszerbe szervezve.

Az ügyvitel gépesítése többszöri kezdeményezésünk ellenére pénzügyi okok miatt késik. A digitális dokumentumkezelés bevezetésére a kezdeti lépéseket megtettük, a rendszer teljes kiépítésére központi támogatást várunk.

2002. évi K+F tevékenység értékelése

Összefoglaló értékelés

A K+F tevékenység, mint a felsőoktatás integráns része kulcsfontosságú funkciót tölt be egy-egy intézmény életében az alábbi aktivitási területeken:

- alapját képezi a tudományos igényű képzésnek és oktatásfejlesztésnek,
- lehetőséget nyújt a humán erőforrás fejlesztéshez,
- szerves eleme a minőségbiztosításnak,
- hozzájárul az intézmény jobb infrastrukturális ellátottságához,
- segíti a nemzetközi kapcsolatok szélesítését,
- szolgálja a régió társadalmi, gazdasági életébe való bekapcsolódást és aktív részvételt,
- hozzájárul a főiskola jobb elismertségéhez, versenyképességéhez,
- bevételi forrás az intézmény színvonalasabb működtetéséhez,
- alap eleme egy kar, egy szak akkreditálhatóságának.

Figyelembe véve a K+F tevékenység intézményi szerepét és a főiskola „Kutatás-fejlesztési stratégiájának” célkitűzéseit, a karok illetve a főiskola 2003. évi K+F tevékenysége a következőkben foglalható össze. Részletes információt a mellékelt táblázatok szolgáltatnak.

K+F témák és azok finanszírozása

- Pályázati forrásból és megbízásból finanszírozott K+F tevékenység továbbra is csak a Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Karon és a Mezőgazdasági Főiskolai Karon folyik.
- A pályázatos K+F témák száma 18, melyeknek szerződéssel lefedett támogatási összege 145 millió Ft, melyből 2003-ra eső felhasználás 75 millió Ft volt. A támogatott témák száma 9-cel csökkent a megelőző évhez képest. A szerződéssel lefedett támogatási összeg pedig 26 millió Ft-al marad el 2002-höz viszonyítva. A megbízásos K+F témák volumene a korábbi időszak szintjén alakult.
- Pályázatos és megbízásos kutatásban témavezető a minősített oktatók 57%-a a Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Karon, 22%-a a Mezőgazdasági Főiskolai Karon és összességében 21%-a Főiskolai szinten. A minősített oktatók K+F tevékenysége csökkenő tendenciát mutat az előző évhez képest. A rendszeresen pályázatot készítő oktatók köre szűk, csak néhány tanszék az, amely megfelelő illetve kiemelkedő K+F aktivitást mutat. Ez a helyzet és tendencia alapvetően nem a minősített oktatók túlzott oktatási leterheltségével indokolható. A jövőt illetően változatlanul fontos, egyes karokon belül

pedig elkerülhetetlen, hogy a tudományosan minősített oktatók nagyobb szerepet vállaljanak a K+F pályázatok készítésében, a pályázati sikerességi arány növelésében.

- ❑ A normatív kutatástámogatásból mintegy 36 kutatási téma részesedett. Közvetlenül 14 PhD képzésben résztvevő oktató kutatási tevékenysége kapott támogatást, sajnos szerény összegben (931 e.Ft). A normatív kutatástámogatás mintegy 55%-át a dologi kiadások tették ki. Ezen belül prioritást a konferencia részvétel támogatás kapott, majd ezt követte a felhasználás sorrendjében az anyag és eszköz beszerzés, valamint a könyv és folyóirat vásárlás. A beruházás és a személyi jellegű kiadások (megbízási díj, napidíj) 15-15%-kal részesedtek a támogatásból. A normatív kutatástámogatás viszonylag nem jelentős összeg (10,3 millió Ft), de célirányos felhasználása segíti a PhD képzésben résztvevő oktatók kutatását, konferencia részvétel támogatással a hazai és nemzetközi kapcsolatok építését, a kutatás eszközhátterének fejlesztését és egy-egy sikeres pályázat előkészítését.

A K+F tevékenység személyi feltételei

- ❑ Tudományos minősítéssel rendelkezik a főiskola oktatói és kutatói állományának 31%-a. Ez arányában az előző évvel lényegében megegyező. Figyelemre méltó a Pedagógiai Főiskolai Karon a minősített oktatók számának jelentős növekedése. A PhD képzésben résztvevő oktatók száma kedvező, mely előre vetíti a minősített oktatók jövőbeni arányának megfelelő szintjét. Azonban PhD fokozat megszerzésének folyamata számos esetben igen lassú.
- ❑ K+F munkát végez az oktatói állomány 69%-a. Az arány nagyon kedvezőnek tűnik, de ez nem tükröződik az elnyert pályázatok számában és a finanszírozottságban.
- ❑ Legalább középfokú nyelvvizsgálója van az oktatói állomány 62%-ának. Ez nem tekinthető kielégítőnek, ha figyelembe vesszük, hogy a nyelvtudás minimumkövetelmény egy oktatónál a színvonalas oktatási és kutatási feladatok ellátásához. A nemzetközi kapcsolatok intenzívebb fejlesztésének is akadálya az idegen nyelvtudásban mutatkozó hiányosság.
- ❑ A kutatást segítő létszáma továbbra is alacsony, ezen csak a programos és megbízásos kutatások növelésével tudunk javítani.

Publikáció, szakmai és művészeti tevékenység

- ❑ A mennyiségi mutatókat tekintve a karok publikációs tevékenysége változatlanul jó, a magyar nyelvű közlemények száma 384, az idegen nyelvű közleményeké pedig 76. Az egy főre eső évenkénti 2-3 publikáció megfelelőnek tekinthető. Impaktfaktoros tudományos folyóiratokban megjelent közlemények száma (22) még viszonylag alacsony, de jelentős a javulás a megelőző időszakhoz képest.
- ❑ A publikációk nagyobb részt – 37%-ban – hazai és nemzetközi konferencia kiadványokban jelentek meg. A pályázati feltételeink javítása érdekében növelni célszerű a tudományos folyóiratokban megjelenő közlemények számát.
- ❑ A Pedagógiai Főiskolai Kar művészeti tevékenysége elismerésre méltó.
- ❑ A szakmai tevékenység a karokon sokrétű, területük szorosan összefügg a minősített oktatók számával és a K+F munka volumenével.

Tudományos diákköri munka

- ❑ Minden karon színvonalas TDK munka folyik a hallgatói létszámnak megfelelő arányban. 2003-ban a kari konferenciákon 101 dolgozat került bemutatásra.
- ❑ Az OTDK-án 41 dolgozat szerepelt és ebből öröndetesen 18 ért el valamilyen szintű díjat illetve elismerést. A díjak eloszlása a karok között kiegyensúlyozott.
- ❑ Az OTDT pályázaton elnyert támogatás jelentősen segíti a hallgatók TDK tevékenységét.

Külföldi tanulmányút és konferencia részvétel

- ❑ Az elmúlt évben az oktatóink mintegy 21 országban jártak tanulmányúton illetve vettek részt nemzetközi tudományos konferenciákon és töltöttek el 297 napot külföldön. A külföldön töltött napok számában mintegy 30%-os csökkenés tapasztalható az előző évhez viszonyítva.
- ❑ A külföldre utazók számában és az eltöltött időben a karok között különbség van. Ott kedvezőbb az arány, ahol a K+F tevékenységből eredően a finanszírozási háttér jobban biztosított.
- ❑ A külföldi tanulmányút és konferencia részvétel alapvetően a különböző kutatástámogatásokból, pályázatokból finanszírozható és növelhető.

Tudományos rendezvények szervezése

- ❑ A karok rendezvény szervezési aktivitása jónak ítélnélhető. E területen 2003-ban különösen a Pedagógiai Főiskolai Kar tevékenysége emelhető ki. A főiskolán az elmúlt évben 3 tudományos ülés, 10 hazai konferencia és 3 nemzetközi konferencia került megrendezésre.

- ❑ A tudományos rendezvények szervezési színvonala elismerésre méltó.

Nemzetközi tudományos együttműködés

- ❑ Nemzetközi finanszírozású (EU-5 K+F) kutatásba a karok közül az MVK kapcsolódott be, de néhány területen a közös kutatás elkezdődött, mely alapját képezheti a nemzetközi pályázatoknak, más karon is.
- ❑ A nemzetközi együttműködés elsősorban az információ cserére, a kutatói mobilitásra koncentrálódik.
- ❑ A nemzetközi kapcsolatok ott szélesebb körűek, ahol jobbak a kutatási kapacitások és a finanszírozottság, valamint ahol aktívabb a tudományos tevékenység és közélet.

A K+F tevékenység 2003. évi tapasztalatai

Mezőgazdasági Víz- és Környezetgazdálkodási Főiskolai Kar

Általános megállapítások:

- ❑ Kari szinten megállapítható, hogy a magas óraszámok, az oktatói leterheltség miatt igen szűkös az időkeret a megalapozott, elmélyült kutatómunka végzésére.
- ❑ A tanszékek kutatási tevékenysége heterogén, vannak kiemelkedő kutatási aktivitást és eredményeket felmutató egységeink, míg néhány tanszék kutatási tevékenységi köre meglehetősen szerény és szűkkörű.
- ❑ A személyi feltételek (kiszegítő és laborszemélyzet) javítása a kutatási tevékenységet aktívan végző egységeknél szükségszerű, a további kutatási tevékenység egyik elengedhetetlen feltétele.
- ❑ Szabályzatban nem rögzített a Kar műszerállományának, laboratóriumainak működtetése, belső szolgáltatások szabályozásának rendje, melyet mihamarabb pótolni szükséges.
- ❑ A hallgatói munka (igényes TDK tevékenység) a kari diszciplináris kutatásokban jelentős segítséget nyújt.

2003. évi tendenciák:

- ❑ A K+F témákra tételesen beérkezett támogatási összege a 2002. évi, tényleges 55.006 eFt-ról 2003. évben 28.389 eFt-ra csökkent. Az előző évi 21 pályázati forrás a felére szűkült a 2003. évben, mindösszesen 2 megbízásos K+F téma került művelésre a 2003. évben, így ebben a tekintetben csökkenő tendencia tapasztalható. Megjegyezzük viszont, hogy az 1.1.3., valamint az 1.1.5. pontok alatt feltüntetett, K+F pályázatos témák a 2002. évben beérkezett támogatásból 19.504 eFt, illetve 14.878 eFt összeget a 2003. naptári évben használtak fel. Tehát összesen K+F témákra a 2003. évben 62.771 eFt, rendelkezésre álló, kutatási összeg került felhasználásra.
- ❑ A normatív kutatás támogatásból finanszírozásra került 8 téma, mindösszesen 1.140 eFt összeggel. A kutatási eredmények bemutatása hazai és nemzetközi konferenciákon eredményesnek ítéltető, ezt a konferenciárésztvételek, valamint, a publikációk magas száma (magyar nyelvű 105, idegennyelvű 24) igazolja.
- ❑ Lényegesen emelkedett az állami nyelvvizsgák száma Karunkon, tételesen 7 nyelvvizsgával több eredményes cselekmény történt a 2003. évben.

Mezőgazdasági Főiskolai Kar

- ❑ A TSF MFK K+F tevékenysége a kutatóműhelyek által összeállított jelentések alapján is vegyes képet mutat. A pályázatos K+F tevékenységben az előző évekhez képest helyenként fejlődés tapasztalható, de sajnos a tematikus K+F tevékenységet megalapozó műszerpályázataink nem voltak sikeresek.
- ❑ Differenciált az egyes szervezeti egységek pályázati aktivitása, a tudományos fokozatszerzések eredményeként kedvező személyi feltételekkel rendelkező egyes szervezeti egységeink még sem használják ki a K+F területen egyre bővülő pályázási lehetőségeket.
- ❑ Örömmel töltött el bennünket, hogy az elmúlt év folyamán 3 OTKA témát is művelhettünk.
- ❑ A normatív kutatástámogatásból csak csekély mértékben fordítottunk Ph.D. kutatási témák támogatására, hiszen két Ph.D. témát műveltek oktatóink az elmúlt évben.
- ❑ A pályázatos tevékenységet megalapozó tanszéki kutatási témák mellett a kari normatív kutatási alap egy részét laptopok beszerzésére fordítottuk.
- ❑ A kutató-fejlesztő tevékenységek személyi feltételei kedvező arányban változtak: 1 fő tudományos fokozattal rendelkező és 2 fő Ph.D. cselekményt folytató fiatal szakember került szeptembertől a karra.
- ❑ A tudományos fokozattal rendelkező oktatói-kutatói létszám arányokat megfelelőnek ítéljük, de tudatosan készülnünk kell a nyugállományba vonulók pótlására.
- ❑ Az egyes szervezeti egységek publikálási aktivitása is változó. Az elért K+F eredményeinket sajnos nem publikáljuk rangos, impaktfaktoros folyóiratokban.

- ❑ Az aktív szakmai és közéleti tevékenység a már régebben tudományos fokozatot szerzett kollégáinkra jellemző, ami természetesen is.
- ❑ A szakmai rendezvényeken való szereplés, publikálás eredményeként ismertté válhat a következő generáció is, amelyek eredménye a szakmai, közéleti tevékenységben is jelentkezhet.
- ❑ A tudományos diákköri munkánk jó színvonalú, amit az országos konferencián elért eredményeink is tükröznek. A tudományos diákköri munkában résztvevő hallgatók számaránya azonban sajnos továbbra is alacsony.
- ❑ A külföldi aktivitásunk az OM által díjazással is elismert Leonardo pályázatos programnak köszönhetően megfelelő volt. A külföldi konferencia részvételeink fokozása kívánatos, de az ehhez szükséges forrásokat pályázatos úton kell megszerezni, kari finanszírozási lehetőségek nincsenek. Tanulmányi útjaink a nemzetközi kapcsolatok bővüléséhez vezettek. A mobilitás mellett azonban még magasabb szintű együttműködés (közös kutatás, publikációk) nem jelentkezett.

Gazdasági Főiskolai Kar

A 2000 januárjától működő integrált regionális főiskolán (a TSF-en) 2001 augusztusától létezik önálló karként a Gazdasági főiskolai Kar (GFK). Így a tárgyalt évben alig három év előzménye után adhatunk számot a K+F kari tapasztalatairól.

A GFK vezetése minden tőle telhető kezdeményezést, szorgalmazást, a lehetséges anyagi és erkölcsi támogatást latba vetette azért, hogy a kar K+F tevékenysége tudatos, körülhatárolt, tanárkollégák és a tehetséges hallgatók számára is hozzáférhető legyen.

E cél érdekében az alábbi konkrét intézkedéseket tettük:

- ❑ A 2002 novemberében elfogadott kari tudományos tématervezet – egy halmozottan hátrányos helyzetű térség (Dél-Alföld) gazdasági, társadalmi jellemzői – alapján 2003-ban minden tanszék kidolgozta tanszéki terveit, teendőit.
- ❑ A kari tudományos tématervezethez szervesen kapcsolódva. 2003 tavaszán kari TDK pályázatot írtunk ki Lemaradás és felzárkózás címmel. A felhívásra 19 hallgató, volt hallgató dolgozata érkezett be.
- ❑ 2003 áprilisában Gyöngyösön az OTDK –n négy hallgatónk szerepelhetett dolgozattal. Gazdag tapasztalattal és szép eredményekkel jöhettek haza.
- ❑ 2003 tavaszán 2 hallgatónk (TDK munkában kiemelkedő és idegen nyelvet is tudó) Besztercebányán, a Bél Mátyás Egyetem Gazdasági Kara nemzetközi diákkonferenciáján adott elő (globalizáció és pénzügyi világ témában), elismeréssel.
- ❑ A hallgatók körében – feltehetően a kiépült kari TDK elnökség munkájának is köszönhetően – kezd mintává nemesedni a szakmai tudás, a tudományos kutatás tengernyi titka, valamint a nyelvi (magyar és idegen nyelvi) kommunikáció karrierépítő lehetősége. E tendenciát a tanári kar jelentős hányada saját tevékenysége megújulási lehetőségének is tekinti. A már átláthatatlan léptékű tömegoktatásban e résen ismét lehetőséget kapott a tanár-diák együttműködés minőségi volta. Örömeinkre.
- ❑ 2003. november 6-án - a Magyar Tudomány Napja tiszteletére – nemzetközi jellegű konferenciát szerveztünk a Visegrádi négyek az uniós csatlakozásért címmel. Ugyancsak e napon a kar oktatói szekció ülések keretében korreferátumokkal szerepeltek.
- ❑ 2003. november 7-én kari TDK konferenciát bonyolítottunk le az ugyancsak eddig létrehozott kari TDK elnökséggel. A zsűri elnökök (a munkaügyi központ igazgatója, illetve az egyik bank jeles munkatársa) elismeréssel szóltak diákjaink tudományos teljesítményéről, mind a témaválasztás időszerűségét, gondosságát, mind az önálló előadásmódot dicsérve. Mindkét szekcióban 1-1 szlovák vendéghallgató is szerepelt, kiemelkedően.
- ❑ A konferencia anyagát magyar és szlovák nyelven angol nyelvű rezümékkel a **Kitekintés – Perspective c.** kari nemzetközi periodikánkban közreadtuk. A kiadást a Visegrádi Fund Alapítvány támogatta. A kiadvány a magyar és szlovák kapcsolaton túl cseh és lengyel partnerekkel bővült. S jelen esetben is szerepelnek benne román kollégák, valamint német kolléga is. A kötetben – a tavalyi évhez hasonlóan – helyet kapott a két elsődíjas magyar (azaz saját) hallgatónk és a két szlovák egyetemista dolgozatának részlete is. Ez a megméretés különös lehetőséget ad a még kezdő tudományos szárnypróbálgatáshoz. E kiadvány reálisan tükrözi a kar jelenét, s jelzi távlati lehetőségeit is.
- ❑ A konferencia kezdetére adtuk ki – immár évek óta hagyományosan – a kar szakmai tudományos periodikáját **Körös tanulmányok** címen, a kar bíbor-bordó színében, 300 példányban. Az adott periodikában nemcsak a kar tanárai adhatják közre legfrissebb tudományos, szakmai eredményeiket, hanem a kar külső szakértői is. Tapasztalataink szerint e lehetőség is erősíti a Kar és a régió kapcsolatát, térségi beágyazottságát.

- 2003 elején jelent meg a Kar 2001/2002 évét tárgyaló évkönyve, melyben elsőként adtuk közre a Kar oktatóinak fényképes curriculum vitaejét., valamint a szakokról készült vélekedéseket.
- Ugyancsak 2003 elején jelent meg (elsőként a Kar életében) a karon megvédett szakdolgozatok annotált bibliográfiája, mellyel a szakdolgozati témaválasztás és a kari tudományos munka kapcsolódását kívánjuk koordinálni. Tapasztalataink szerint nem eredménytelenül.
- Az uniós lehetőségek hatékonyabb megismerése érdekében a Közgazdasági Társaság helyi szervezetével közösen – sorozatot szerveztünk a szakma legismertebb előadóival (így például Palánkai Tibor, Sárközy Tamás és mások) hallgatók és tanárok számára a Csaba Center nagyelőadójában 2003 tavaszán.
- Három kolléga 2 jegyzetét adtuk ki ökonomia és pénzügy témakörben.
- A Kar Tudományos Bizottsága a **K+F kari keret** igen szerény összegéből adta ki a Körös tanulmányok 2003. számát, valamint támogatta a PhD keretében és más továbbképzési keretben tanuló kollégák konferencia kiadásait.
- Hallgatói közösségből ez évben német nyelven karrier-építést gyakorló 10 fős csoport kapott támogatást. Rájuk külön is büszkék vagyunk, hisz nemcsak szakmai felkészültségükkel, hanem német nyelvi tudásukkal is elismerést szereztek önmaguknak és a Karnak is.
- A kari HÖK javaslata alapján a Kari Tanács a 2003. december 18-i ülésén elfogadta a demonstrátor hálózat kialakításának tervét. Elsőként 2004 tavaszán a tanszékek pályázatot is kiírnak, ezek nyomán, a legjobb hallgatók szerződés alapján is kapcsolódhatnak adott tanszéki műhelyekhez.
- A Kar vezetése a TSF lapját (Tessedik Napló), valamint a városi rádió, TV és lapok nyilvánosságát is felhasználta a Kar hallgatói és tanárai által elért szakmai, tudományos eredmények népszerűsítésére. Mindkét diplomaosztáskor (február, július), valamint a Kar jeles ünnepi találkozóin (pedagógusnap, Magyar Tudomány Napja) név szerinti erkölcsi és anyagi elismerésekkel próbáltuk a lassan kialakuló kari értékrendet erősíteni, markánsabbá tenni. Visszajelzéseink alapján nincs okunk aggodalomra.

A TSF GAZDASÁGI FŐISKOLAI KAR NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI

A Kar nemzetközi kapcsolatai az utóbbi időben összességében mind a kapcsolatok számát, mind irányát, mind pedig szélességét, erősségét tekintve bizakodásra okot adó fejlődésen mentek keresztül. A különféle kapcsolatfajták röviden az alábbiakkal jellemezhetők:

Tudományos együttműködések

A tudományos együttműködések terén ki kell emelni a Besztercebányai Bél Mátyás Egyetemmel (Szlovákia) fennálló közel egy évtizedre visszanyúló együttműködést. Ennek keretében az utóbbi években rendszeres oktató és hallgatócserét, a 2002-es tudomány napi konferenciánkon a bolognai folyamat témakörében közös szimpoziumot bonyolítottunk le, majd a 2003-as tudomány napi konferencián lezártuk azt a – Nemzetközi Visegrád Alapítvány által támogatott -tudományos kutatást, amelyet a TSF Gazdasági Kara, együtt a Bél Mátyás Egyetemmel kezdeményezett. A kutatást döntően a nevezett két intézmény oktatói, kiegészülve a Katowicei Egyetem (Lengyelország) három, az Opavai Egyetem (Csehország) két oktatójával végezték. A kutatói team több fontos, az uniós csatlakozásunkkal összefüggő társadalmi-gazdasági kérdést vizsgált a négy ország bizonyos régióiban. A kutatás több tudományág számos érdekes jelenségére kiterjed. Így foglalkoztunk közgazdasági, jogi, régiófejlesztési, önkormányzati, humán erő-forrási kérdésekkel. Kutatási eredményeinket egy többnyelvű periodikában, a „Kitekintés/Perspective” 2003. évi kötetében foglaltuk össze. A záró konferencia tudományos eredményeihez hasznos adalékkal szolgáltak az aradi Vasile Goldis Egyetem (Románia) oktatói és a drezdai Technische Universität (NSZK) oktatója által közreadott kutatási eredmények valamint a nemzetközi diákkonferencia legjobb hallgatóinak tudományos produkciói is. Reméljük, hogy együttműködésünket a jövőben is folytatni tudjuk (közös pályázatok stb. révén).

Élő tudományos együttműködésünk van a drezdai Technische Universität-tel. Egy oktatónk részt vesz egy, az említett egyetem koordinálásában folyó nemzetközi SOCRATES projektben (Szegeci Egyetem, Közgazdasági Egyetem Wrocław). A nyelvi-kommunikációs projektben a cél a nyelvi eszköztár fejlesztése csoportmunkában.

Hallgatói csereprogramok

Részt veszünk az ERASMUS nemzetközi hallgatói csereprogramban. Karunkról 14 hallgató nyert el 3-6 hónapos tanulmányi ösztöndíjat, külföldön megvalósítandó részképzésre. Így tanulnak diákjaink a hollandiai Leewardenben, a svédországi Halmstadban, a németországi Drezdában és Ludwigsburgban, a belgiumi Köttrijkben és az angliai Newportban. Reméljük a külföldön tanuló hallgatóink száma hazánk uniós tagságával nőni fog és azt is reméljük, hogy mi is fogadhatunk majd egy-egy hosszabb-rövidebb kurzus erejéig külföldi hallgatókat.

ERASMUS Intenzív Program

A TSF Gazdasági Kara, a besztercebányai Bél Mátyás Egyetem (Szlovákia), a bristoli Nyugat-Anglia Egyetem (Nagy-Britannia), a portói Katolikus Egyetem (Portugália), a vilniuszi Jogi Egyetem (Litvánia) és a liepajai Liepaja Pedagógiai Főiskola (Lettország) 2002-ben egy három éves, közös ERASMUS-pályázatot nyert el „Képzési szükségletek hátrányos helyzetű régiókban Európában” címmel. A program koordinálója a TSF Gazdasági Kara. Az angol nyelvű programban résztvevő oktatók (országonként 3-3) és hallgatók (országonként 6-6) a hátrányos helyzetű különféle társadalmi-gazdasági-társadalmi aspektusait vizsgálják a nevezett országok egy-egy elmaradott régiójában – egy 10 napos intenzív kurzuson osztva meg egymással tapasztalataikat. A 2003. évi 10 napos intenzív programnak Békéscsaba adott otthont. Az eddigi munka sikerét bizonyítja, hogy a 2003. évi jelentésünk alapján támogatást nyertünk a tervezett 2004. évi programra is, melyre előre láthatólag Besztercebányán kerül sor.

Pedagógiai Főiskolai Kar

A kutatási és fejlesztési munka kiemelt területeinek szántuk:

- ❑ az oktatói, kutatói tevékenység hatékonyságának a növelését;
- ❑ a hallgatói kutatói- és alkotótevékenység tematizálását, tervszerű működésének figyelemmel kísérését, a diákkutatás és alkotótevékenység felmérését;
- ❑ az oktatói és hallgatói művészeti tevékenység fórumairól való informálódást;
- ❑ az oktatói és hallgatói kutatótevékenység eredményeinek a publicitását;
- ❑ a tudományos és a szakmai munka koordinálását, illetve interferenciáinak a lehetőségeit;
- ❑ a nemzetközi kapcsolatok fejlesztését.

Eredmények és tevékenységi formák

Az oktatói, kutatói munka tapasztalatai

- ❑ A kutatás **menyiségi** mutatói közé tartozik a Tudomány Napján elhangzott előadások száma, összesen 26 előadás hangzott el: a pedagógia és módszertan szekcióban 6, a nyelv és irodalmiban 7, a társadalom és történelemben 5, a zene és képzőművészetben 8.
- ❑ Nemzetközi konferenciákon történő beszámolók, előadások és kutatási jelentések száma 11 főhöz kapcsolódik, hazai országos konferenciákon elhangzott előadások száma: 35.
- ❑ Az írásos publikációk száma: 72 magyar nyelvű és 14 idegen nyelvű

Minőségi mutatók:

- ❑ Ph.D. fokozatot szerzett e naptári évben: 3 fő.
- ❑ Benyújtotta disszertációját, illetve a szakmai vita megtörtént 2 esetben.
- ❑ Az egyéni kutatási témák mellett a PFK preferált kutatási témái: a prevenció, korrekció és rekreáció óvodás és kisiskolás korúak vizsgálatában; olvasáspedagógia és szöveginterpretáció; gyermek- és ifjúsági irodalom elméleti és módszertani kérdései; vizuális és zenei kommunikáció; médiapedagógia; életmódkutatás, akciókutatás a művészeti nevelésben és a romapedagógia kérdései.

A hallgatói kutató és alkotó tevékenység tapasztalatai

- ❑ E naptári évhez kapcsolódóan körvonalaztuk – a Pedagógiai Kar jellegéből adódóan – a diákkörök profilját, így 3 típusban folyik a diákkutató és alkotó tevékenység:
 - 4 tudományos diákkör (17 hallgató)
 - 5 önképzőkör (9 hallgató)
 - 4 alkotókör (19 hallgató).
- ❑ Az OTDK kari minősítő konferenciáján 23 hallgató vett részt, ezek közül 16-an sikeresen pályáztak az országos szekcióban való részvételre (egy II. díj, négy különdíj, egy dicséret) 10 konzulens oktató vezetésével.
- ❑ Megjelentettük kari kiadványként a Diákkurzus tanulmánykötetét, amelyben az országos konferencián résztvevő hallgatók dolgozataiból történő válogatást adtunk közre (Diskurzus 2003. 2. sz.).

Oktatói és hallgatói művészeti tevékenység tapasztalatai

- ❑ A művésztanárok, a pedagógiai-tanári munka mellett művészi alkotómunkát is végeznek, amely egyenértékűséget élvez a tudományos kutatómunkával a festőművészet, számítógépes grafika és festészet, szobrászat, tüzzománc, bábművészet, hangszeres zene (hegedű), kórus- és énekművészet körében.

- ❑ 37-en (négyen többször) 26 rendezvényen publikálták képzőművészeti alkotásaikat, illetve 17-en 16 zenei és egyéb rendezvényen mutatkoztak be, szereztek önállóan, illetve együttes tagjaként arany minősítést, különdíjat, II. helyezést.
- ❑ A hallgatók alkotótevékenysége irodalmi, előadóművészi, zenei körökben, illetve színjátszásban és matematikai tehetségfejlesztés területén bontakozhat ki.
- ❑ A Diákdiskurzus kötetet hallgatói képzőművészeti alkotások illusztrálják.
- ❑ Nemzetközi illusztrációpályázat keretében hallgatóink az Udinei Egyetem hallgatóival együtt versenyeznek, illetve pályáznak.

Az oktatói és hallgatói kutatótevékenység publicitása

- ❑ Az előbbiektől mellett az oktatók kutatásainak eredményeit tettük közzé a kari tanulmánykötetben, a Diskurzusban (2003/3. szám).
- ❑ Megjelentetjük az oktatók publikációs jegyzékét.
- ❑ Személyi bibliográfia sorozatot indítottunk a 60. évet betöltött oktatók tudományos és művészeti munkásságát reprezentáló kiadvánnyal. A 2003. naptári évben 5 oktatót jelentettük meg.

Tudományos és szakmai munka koordinálása és interferenciái

- ❑ A tudományos és művészeti alkotómunka eredményeinek hasznosítása a szakmai-pedagógiai munkában: helyi, országos és nemzetközi konferenciákon való prezentáció (47 főhöz, illetve szerepléshez kapcsolódik, ebből 7 fő szervezőként is).
- ❑ A Tudományos és Művészeti Bizottság nyílt ülésein lehetőséget biztosítunk arra, hogy az országos és nemzetközi konferenciákon bemutatott új eredményeket megismerhessék, közkinccsé tegyék oktatók és hallgatók számára.
- ❑ Az említett kari kiadványok mellett közvetlenül hasznosulnak a kar oktatói által írt főiskolai jegyzetek, tankönyvek és egyéb kiadványok önálló kötetként vagy társszerzővel való megjelentetésével (önálló könyv és jegyzet: 4, részlet: 5, segédanyag: 3).

Nemzetközi kapcsolatok

- ❑ Intézményes kapcsolatok: 7 ország 10 intézményével van kapcsolata a karnak 9 témakörben, 6 közös kutatási téma realizációjában. Közös publikációra 7 esetben került sor.
- ❑ Külföldi tanulmányúton, illetve konferencián összesen 5 fő vett részt, összesen 25 nap időtartamra.

Összegzés: 2003. év K+F tevékenysége

A tervezett feladatokat végrehajtottuk, illetve több vonatkozásban meghaladtuk.

Ezek:

- ❑ oktatói tanulmánykötet kiadása;
- ❑ hallgatói tanulmánykötet kiadása;
- ❑ oktatói publikációs jegyzék megjelentetése;
- ❑ Ph.D. tanulmányokat folytató oktatók támogatása;
- ❑ tudományos konferenciák, programok támogatása (oktatói és hallgatói);
- ❑ a hallgatói tudományos és alkotómunka segítése, támogatása (OTDK-n való részvétel, a pályázatok technikai kivitelezése);
- ❑ személyi bibliográfia kiadása;
- ❑ külföldi kapcsolatok támogatása, kezdeményezése;
- ❑ helyi és regionális kommunikáció erősítése (képzés, szakképzés, továbbképzés, konferencia, Magyar Nyelv Hete rendezvényei).

Egészségügyi Intézet

Mindhárom tervezett témában az anyagi forrás hiánya ellenére sikerült olyan előrehaladást elérni, hogy az elért eredményekről a 2003. szeptemberében megtartott Jubileumi Konferencián 9 előadásban számolhattunk be. A 2003 év során elért eredményekről a 4.1. táblázat szerinti számú publikáció jelent meg, ill. újabb publikációk megjelenése folyamatban van.

A témák címei: **I.** Többgenerációs családok életvitelének tanulmányozása. **II.** A diplomás ápolók szakmai és mentálhigiénés szerepe a különböző betegségek tekintetében. **III.** Az ér (hipertónia) eredetű betegségek epidemiológia elemzése és a kezelésükre használt gyógyszerek hatásmechanizmusának vizsgálata. **IV.** Regionális társadalomismereti kutatások.

Kollégiumi lakhatási támogatást 391 fő kapott. A férőhelyek biztosítása így az igényekhez képest közel 71 %-os mértékű. A kollégiumi szolgáltatások színvonalát évről-évre javítjuk. Az intézményfejlesztési program beruházási fejezeteiben szerepel több új kollégium építése, mely megoldhatja a férőhely hiányokat.